

Sünnetin İnşâî Değeri Üzerine ...

Nebevî örneğliğin esasını teşkil ettiği İslâm geleneği, pasif ve edilgen bir düşünce ve davranışlar manzumesi değil, tayin eden, belirleyen, yön veren, müdâhale eden; Nizâm-ı Âlem mefkûresine dayanan inşâî bir medeniyet olma vasfına sahiptir. Vahyin ve Nebevî örneğliğin ilk nesli; Allah Resûlü'nün önderliğinde kurucu ilk nesil için bu hakikat böyle olduğu gibi, aynı medeniyetin bugünkü mensupları için de aynı durum geçerlidir.

Medeniyetinin farkında olmadan, 'ötekinin' tasavvurunun etkisi ile düşünüp eyleşen kişilerin, hiç kesintiye uğramadan süregelen mücadelesine karşı gözünü kapayıp, pasif ve tesire açık bir yöntem benimsemesi, zihnî, fiilî, iktisâdî, içtimâî hayatın bütün alanlarında istilâ ve tahakkümün yaşanmasının önünü açacaktır. Bugün için, dünyadaki bütün çatışma bölgelerinin cemiyet hâlinde İslâm'ın yaşandığı yerler olması, 'ötekinin' tasavvurunu benimseme ve kendinin ayırt edici vasıflarından habersiz olma sonucu ödenmek zorunda kalınan faturalardır.

Medeniyet gerçekliğimizden hayli uzakta olduğumuz günümüzde, değerlerden uzaklaşma, hakikatin bilgisini nesneleştirerek algılama, bilgi ile amel veya uygulama arasındaki ayniyeti gözden kaçırma, dindarlaşmayı başkasının üzerinde tasavvur etme gibi yaygın yanlışlar en önemli ferdî ve içtimâî meselemiz olarak karşımızda durmaktadır.

Şu halde, Kur'ân-ı Kerim'in tatbikini de içerecek şekildeki kuşatıcı anlamıyla Sünnet, İslâm toplumu için bir numûne olma vasfını yeniden elde etmedikçe, İslâm'ı ve dinî bilgiyi nesneleştirme zafiyetimizden kurtulmak mümkün değildir. Ulemânın dindarlaşmaktan ve Nebevî modelden (üsve-i hasene) uzaklaşmadan geliştirme ve dönüştürme mesuliyeti ancak 'kendimiz için ilim' tasavvurumuza dönmekle mümkündür.

Günümüzde asıl meselemiz, kitâbî hakikatine sahip olduğumuz değerlerimizin insânî ve içtimâî hakikatine dönüştürülmesi olmalıdır. Bu da sünnet ile bireysel ahlâk veya içtimâî ahlâk arasındaki bağları yeniden kuvvetlendirmek temel kaynaklarımızı içerden ve teslimiyetle okumakla mümkündür. Yine, kadîm kaynaklarımızın muhteva zenginliği ile yazma eser kütüphanelerinde metruk bırakılmış değerlerimizi dili, çerçevesi, mevzuu, gayesi ve

mesâili ile yeniden ihyâ etmekle mümkündür. *Hadis Tetkikleri Dergisi (HTD)* böyle bir anlayışın buluşma ve kesişme noktası olmaya çabalamaktadır.

Sünnetin inşâî yönünün ihyâsı, Câhiliye toplumunu medeniyet toplumuna dönüştürmedeki örnekliliği ve merhaleleri takip edilmek suretiyle mümkün olacaktır. Buna dönük çabalar, modern alguların oluşturduğu tasavvurların tashihinde önemli başarıların elde edilmesinin teminatı olacaktır. Bu gayeyle yazılmış akademik içerikli bütün çalışmaları okuyucumuzla buluşturmayı da önemli bir vazife addediyoruz.

Bu bağlamda, akademik ihtisas dergiciliğinde on beşinci yayın yılını da geride bıraktığımız *Hadis Tetkikleri Dergisi'nin (HTD)* bu sayısında işaret edilen hususlara yönelik makaleleri de sizlerin tetkikine sunuyoruz. Yayımladığımız çalışmalarda, aynı gayeye matuf farklı düşünsel mahsulleri sizlerle buluşturmak ve farklı eğilimlerin bulunduğu bir meydan olmak arzusunda olduğumuzu bir kez daha ifade ediyoruz.

İlmî ve içtimâî ilgimizin fert ve toplumu Sünnet esaslı ihyâ odaklı olması temennimizi tekrar vurguladıktan sonra, *Hadis Tetkikleri Dergisi'nin* bu sayısında, makaleler bölümünde ilk olarak; işaret edilen hususlara güzel bir örnek teşkil eden yeni sünnet tanımları bağlamında sünnet-dindarlık ilişkisine dair bir tetkike, ikinci olarak; dönemi ve sonrasında üsve-i hasene esaslı ihyâ hareketinin en önemli temsilcilerinden Ebû Hanîfe'nin hadise yönelik ufkunu irdeleyen bir çalışmaya, üçüncü olarak hadis üsûlü ilmine dair bir tetkike, dördüncü olarak hadislerin İslâm iktisadına katkısına dair değerli esaslar sunan bir çalışmasına, beşinci olarak da son dönem Osmanlı ulemasının hadis usulüne katkısına dair bir neşrine yer verdik.

Hadis Tetkikleri Dergisi'nin bu sayısında yirminci yüz yılın muhaddisi Abdülfettâh Ebû Guddê'nin Arapça'dan tercüme edilen bir makalesine ve ayrıca, Allah Resûlü'nün (s.a.v.) 'intihar etmeye' teşebbüs ettiği yönündeki bir iddiaya dair derinlemesine bir tetkike sayfalarımızı ayırdık. Öte yandan, iki adet kısa kitap tanıtımı yanında 11. Geleneksel Hadis İcâzet Merâsimi ve 3. Hadis Ezberleme Yarışması'na dair birer tanıtıma ve hadis sahasında yayımlanmış kitap ve tezlerin adlarına yer verdik. İlgililerin bu listeden hareketle güncel hadis çalışmalarını kolay bir şekilde takibi mümkün olacağı gibi, dergimiz için yapılacak kitap tanıtımlarında da buradan eser seçip tanıtması da mümkün hâle gelecektir.

Gelecek sayılarımızla, daha heyecanlı ve daha bilinçli biçimde, pek çoğu *HTD* ekibinin elinde ve sayfalarında yetişmiş genç araştırmacılarımızın sesi ve kalemi olmaya devam edeceğiz. Bir sonraki sayımızda görüşmek dileğiyle...

Saygılarımızla...

İbrahim HATİBOĞLU